

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ & ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ, 69 100 ΚΟΜΟΤΗΝΗ
Τηλ: 25310 - 39932

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»
ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ & ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ
ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 15341 ΑΤΤΙΚΗΣ
Τηλ: 210-6503448 - 3458
E-mail: specialedu@iit.demokritos.gr

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
σε συνεργασία με το
ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος-Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνίας
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

ΓΝΩΣΕΙΣ, ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΕΠΥ

~~~~

KNOWLEDGE, ATTITUDES, AND PERCEPTIONS OF TEACHERS ABOUT THE INCLUSION OF CHILDREN WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER (ADHD)

της

Κουβέλη Σταυρούλας (Α.Μ 519)

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ-Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1ος Επιβλέπων: Ταβουλάρη Ζαχαρούλα, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

2ος Επιβλέπων: Λουκέρης Διονύσιος, Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

3ος Επιβλέπων: Καραμπατζάκη Ζωή, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
ΟΚΡΙΤΟΣ»

Αθήνα, 2023

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα βιβλιογραφική εργασία αποτελεί μια ερευνητική μελέτη που πραγματοποιήθηκε ως μέρος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τίτλο «Εξειδίκευση στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και Ειδική Αγωγή-Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης». Ο σκοπός της έρευνας είναι να διερευνήσει τις γνώσεις, τις αντιλήψεις και τις στάσεις των εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση σχετικά με την ένταξη των παιδιών με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) στο κανονικό σχολείο. Πρόκειται για διαταραχή που εμφανίζεται στη διάρκεια της παιδικής ηλικίας και αναφέρεται σε παιδιά που αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στο να διατηρήσουν την προσοχή και τον έλεγχο του εαυτού τους, ενώ παράλληλα εμφανίζουν υπερκινητικότητα και παρορμητικότητα. Τα βασικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων με ΔΕΠΥ περιλαμβάνουν την υπερδραστηριότητα, την έλλειψη προσοχής και την αδυναμία ελέγχου των παρορμήσεών τους. Αυτές οι συμπεριφορές ωστόσο δεν είναι εκείνες που συμβαδίζουν με τις συμπεριφορές των παιδιών τυπικής ανάπτυξης στην ίδια ηλικία. Εξαιτίας της σημαντικής επιρροής που έχουν οι εκπαιδευτικοί, αλλά και το έργο τους πάνω σε αυτά τα παιδιά, έχουν γίνει πολλές μελέτες σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο που εξετάζουν ποιες είναι οι γνώσεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας σχετικά με τη ΔΕΠΥ, αλλά και ποιες οι αντιλήψεις και οι στάσεις τους σχετικά με την ένταξη των παιδιών αυτών στο τυπικό σχολείο. Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν ήταν: Ποιες είναι οι γνώσεις, οι στάσεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τη ΔΕΠΥ ως προς την ένταξη των παιδιών αυτών και Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τις απόψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών για την ένταξη των παιδιών με ΔΕΠΥ; Ύστερα από τη μελέτη των βιβλιογραφικών πηγών, ως κυριότερα ευρήματα αναδείχθηκαν πως οι εκπαιδευτικοί έχουν ανεπαρκείς ή αρκετά συγκεχυμένες γνώσεις σχετικά με τη ΔΕΠΥ, όσο περισσότερες γνώσεις έχουν όμως, τόσο πιο θετική στάση κρατούν προς την ένταξη των παιδιών με ΔΕΠΥ για την οποία και δείχνουν να είναι πρόθυμοι να αποδεχτούν στην πλειονότητά τους. Επιπλέον, στα ευρήματα της έρευνας ανήκουν και οι παράγοντες που επηρεάζουν τις απόψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών για την ένταξη των παιδιών με ΔΕΠΥ όπου φάνηκε πως θετικά επηρεάζουν το υψηλό επίπεδο γνώσεων, η προηγούμενη εμπειρία είτε σε διδακτικό είτε σε προσωπικό επίπεδο, η επιπλέον εξειδίκευση και κατάρτιση πάνω σε θέματα ειδικής αγωγής και ιδίως της ΔΕΠΥ και η ύπαρξη ειδικού παιδαγωγού μέσα στην τάξη. Ενώ αρνητικά φαίνεται να

επηρεάζουν η έλλειψη υποστήριξης από κάποια διεπιστημονική ομάδα, η έλλειψη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού, ο αυξημένος φόρτος εργασίας και ο μεγάλος αριθμός παιδιών στην τάξη. Άλλοι παράγοντες που διαφοροποιούν τις στάσεις των εκπαιδευτικών φαίνεται να είναι το φύλο, η ηλικία και η σοβαρότητα της διαταραχής.

Λέξεις κλειδιά: Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ), εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, γνώσεις, αντιλήψεις/στάσεις

Βιβλιογραφία

- Αγναντή Β. & Βαγιάνου Ε. (2019). Γνώσεις και αντιλήψεις για τους μαθητές με ΔΕΠΥ. *5ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Λάρισα, volume1)*. Ανακτήθηκε Φεβρουάριος 15, 2023, από: https://www.researchgate.net/publication/341367395_Gnoseis_kai_antilepseis_gia_tous_mathetes_me_DEPY
- Agnew-Blais, J. C., Polanczyk, G. V., Danese, A., Wertz, J., Moffitt, T. E., & Arseneault, L. (2016). Evaluation of the persistence, remission, and emergence of attention-deficit/hyperactivity disorder in young adulthood. *JAMA Psychiatry, 73*, 713–720. doi: 10.1001/jamapsychiatry.2016.0465
- Alkahtani, K. (2013). Teachers' Knowledge and Misconceptions of Attention Deficit/Hyperactivity Disorder. *Psychology, 4*, 963-969. doi: [10.4236/psych.2013.412139](https://doi.org/10.4236/psych.2013.412139).
- American Psychiatric Association. (2000). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th ed., text rev.)*. Washington, DC: Author.
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (Fifth Edition)*. Washington, D.C., London: American Psychiatric Publishing.
- Αντωνοπούλου, Α., Σταμπολτζή, Α. & Κουβαβά, Σ. (2010). Γνώσεις δασκάλων σχετικά με τη Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ). *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 16*, 162-180.
- Anderson, D. L., Watt, S. E., Noble, W., & Shanley, D. C. (2012). Knowledge of attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) and attitudes toward teaching children with ADHD: The role of teaching experience. *Psychology in the Schools, 49*(6), 511–525. <https://doi.org/10.1002/pits.21617>
- Άρθρο 28 (Θέματα Ειδικής Αγωγής), παράγραφος 18, του Νόμου 4186/17-9-2013 (ΦΕΚ 193/τΑ'/17-9-2013).
- Asres, G. W. (2019). Teachers' Attitude Towards the Inclusion of Students With Disabilities in the Regular Classroom: The Case of Selected Primary Schools in South Gondar Administrative Towns-Ethiopia. *Journal of Education and Training Studies, 7*(12), 66- 75
- Βάρβογλη, Λ. (2005). *Τι συμβαίνει στο παιδί*. Αθήνα: Καστανιώτη.
- Barkley, R. (1996). *Attention Deficit Hyperactivity Disorder*. In Marsh E.J. and Barkley R. (eds). *Child Psychology*. New York: Guilford Press.
- Biederman, J., Petty, C. R., Evans, M., Small, J., & Faraone, S. V. (2010). How persistent is ADHD? A controlled 10-year follow-up study of boys with ADHD. *Psychiatry Res. 177*, 299–304. doi: 10.1016/j.psychres.2009.12.010
- Blotnicky-Gallant, P., Martin, C., McGonnell, M., & Corkum, P. (2015). Nova Scotia teachers' ADHD knowledge, beliefs, and classroom management practices. *Canadian Journal of School Psychology, 30*(1), 3–21. <https://doi.org/10.1177/0829573514542225> 3

- Brassett-Harknett, A., & Butler, N., (2007). Attention-deficit/hyperactivity disorder: An overview of the etiology and a review of the literature relating to the correlates and life course outcomes for men and women. *Clinical Psychology Review*, 27, 188-210
- Brown, R. T., Antonuccio, D. O., DuPaul, G. J., Fristad, M. A., King, C. A., Leslie, L. K., Pelham, W. E., Piacentini, J., Vitiello, B., Campbell, M., & McCormick, G., (2008). Childhood mental health disorders: Evidence base and contextual factors for psychosocial, psycho pharmacological, and combined interventions. Washington, DC: American Psychological Association.
- Charlotte W. Greenway & Alison Rees Edwards (2020) Knowledge and attitudes towards attention-deficit hyperactivity disorder (ADHD): a comparison of teachers and teaching assistants, *Australian Journal of Learning Difficulties*, 25:1, 31-49, DOI: 10.1080/19404158.2019.1709875
- Cornoldi, C., Meo, T. D., Offredi, F., & Vio, C. (2001). ADHD a scuola. Strategie efficaci per gli insegnanti [ADHD at school. Effective strategies for teachers.] Italy: Erickson.
- DeMarle, D.J., Denk, L., & Ernsthausen, C.S., (2003). Working with the family of a child with attention deficit hyperactivity disorder. *Pediatric Nursing*, 29, 302-304, 307-308, 330.
- Dilaimi, A. (2013). New Zealand Primary School Teachers' Knowledge and Perceptions of ADHD. *Published master theses*, Massey University, Albany, New Zealand.
- Dopfner, M., Breuer, D., & Wille, N. (2008). How often do children meet ICD-10/DSM-IV criteria of attention deficit/hyperactivity disorder and hyperkinetic disorder? Parent-based prevalence rates in a national sample: results of the BELLA study. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 17, 59–70. doi: 10.1007/s00787-008-1007-y
- DuPaul, G., J. (2014), ADHD Identification and Assessment, Basic Guidelines for Educators, *National Association of School Psychologists*
- Elliot, S., Kratochwill, T., Littlefield, C. J. & Travers, J. (2008). *Educational Psychology: Effective Teaching*, Effective Learning. Athens: Guttenberg
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2000). *Άτομα με ειδικές ανάγκες και η ένταξή τους*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (χ.η.) *Η αναγκαιότητα της ένταξης. Προβληματισμοί και Προοπτικές*. Ανακτήθηκε 28 Ιουνίου, 2023 από: http://dim-eidsalam.att.sch.gr/autosch/joomla15/images/pdf_files/diaforopoimeni_sinekpaideusi/sideri4.pdf
- Flavian H and Uziely E (2022) Determinants of teachers' attitudes toward inclusion of pupils with attention deficit hyperactivity disorder: The role of teacher education. *Front. Educ.* 7:941699. doi: 10.3389/educ.2022.941699
- Geng, G. (2011). Investigation of teachers' verbal and non-verbal strategies for managing attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) students' behaviors within a classroom environment. *Australian Journal of Teacher Education*, 36, 17-30.

- Humphrey N. (2009). Including students with attention- deficit/ hyperactivity disorder in mainstream schools. *British Journal of Special Education- Nasen*, 36(1), 19-25
- Κακούρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2006). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων. Αναπτυξιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Τυποθήτω
- Καλαντζή-Αζίζη, Α., Αγγελή, Α., & Ευσταθίου, Γ., (2012). *Ελληνική Κλίμακα Αξιολόγησης της ΔΕΠ/Υ*. Αθήνα : Πεδίο
- Καλαντζή-Αζίζη, Α. & Καραδήμας, Ε. Χ. (2011). Διάσπαση προσοχής και αδυναμία ελέγχου των παρορμήσεων: από τον απρόσεκτο μαθητή ως τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής– υπερκινητικότητα. Στο Μ.Ζαφειροπούλου & Α. Καλαντζή-Αζίζη (Επιμ.), *Προσαρμογή στο σχολείο. Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών* (σσ. 265-302). Αθήνα: Πεδίο.
- Καλαντζή-Αζίζη, Α., & Ζαφειροπούλου, Μ. (2004). *Προσαρμογή στο σχολείο: Μάθηση και αντιμετώπιση δυσκολιών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Κιούρτη, Ε. (2007). Διαταραχές Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα. *Εργοθεραπεία: Επίσημο περιοδικό του Συλλόγου Ελλήνων Εργοθεραπευτών*, 2007 (30),σ.26-29.
- Κόμπος, Χ. (1992). *Ο θεσμός της ένταξης παιδιών με ειδικές ανάγκες στα δημοτικά σχολεία και οι υποχρεώσεις της Κοινωνίας και του Κράτους*. Αθήνα: Δελφοί.
- Κουντουριώτου Π. (2016). Ο μαθητής με ΔΕΠ-Υ μέσα στο γενικό σχολείο. Ποιος ο ρόλος του δασκάλου και ποιες εκπαιδευτικές πρακτικές προωθούν αυτήν τη συνεκπαίδευση;. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 2015(1), 693–701. <https://doi.org/10.12681/edusc.272>
- Κουντουριώτου, Π., Δημακοπούλου, Μ., & Πολυχρονοπούλου, Σ. (2016). Στάσεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης απέναντι στο δικαίωμα των μαθητών με ε.ε.α. στη συνεκπαίδευση: ερευνητική μελέτη. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 2014(1), 103-115
- Λιβανίου, Ε. (2004). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς*. Αθήνα: Κέδρος.
- Lincă, Florentina. (2019). Teachers' attitudes toward the inclusion of students with attention deficit/hyperactivity disorder (adhd). *Journal of Pedagogy - Revista de Pedagogie*. LXVII. 47-63. 10.26755/RevPed/2019.2/47.
- Magyary, D. & Brandt, P. (2002). A decision tree and clinical paths for the assessment and management of children with ADHD. *Issues in Mental Health Nursing*, 23, 553-566.
- Mikami, A.Y. and Hinshaw, S.P. (2003) Buffers of Peer Rejection among Girls with and without ADHD: The Role of Popularity with Adults and Goal-Directed Solitary Play. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 31, 381-397. <https://doi.org/10.1080/1057356980140105>
- Moldavsky M, Sayal K. Knowledge and attitudes about attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) and its treatment: the views of children, adolescents, parents, teachers and healthcare professionals. *Curr Psychiatry Rep*. 2013 Aug;15(8):377. doi: 10.1007/s11920-013-0377-0. PMID: 23881709.

- Moffitt TE, Houts R, Asherson P, Belsky DW, Corcoran DL, Hammerle M, Harrington H, Hogan S, Meier MH, Polanczyk GV, Poulton R, Ramrakha S, Sugden K, Williams B, Rohde LA, Caspi A. Is Adult ADHD a Childhood-Onset Neurodevelopmental Disorder? Evidence From a Four-Decade Longitudinal Cohort Study. *Am J Psychiatry*. 2015 Oct;172(10):967-77. doi: 10.1176/appi.ajp.2015.14101266.
- Μπελογιάννη, Α. (2023). *Η συμπερίληψη στο Ελληνικό σχολείο: Αντιλήψεις και στάσεις εκπαιδευτικών γενικής αγωγής σχετικά με το συμπεριληπτικό σχολείο*. Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Αθήνα, Ελλάδα.
- Mukhopadhyay, S. (2014). Botswana Primary Schools Teachers' Perception of Inclusion of Learners with Special Educational Needs. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 14(1), 33–42. <https://doi.org/10.1111/j.1471-3802.2012.01269.x>
- Mulholland, S., Cumming, T., & Jung, J. (2015). Teacher Attitudes Towards Students Who Exhibit ADHD-Type Behaviours. *Australasian Journal of Special Education*, 39(1), 15-36. doi:10.1017/jse.2014.18
- Νόμος 3699 (ΦΕΚ , 199/2-10-2008), *Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ)*, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. <https://www.e-nomothesia.gr/kat-ekpaideuse/n-3699-2008.html>
- Νόμος 4186/2013 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 193Α)
- Ougrin, D., Chatterton, S., & Banarsee, R. (2010). Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD): review for primary care clinicians. *London J Prim Care (Abingdon)*, 3(1), 45- 51. doi: 10.1080/17571472.2010.11493296
- Perou, R., Bitsko, R.H., Blumberg, S.J., et al. (2013) Mental Health Surveillance among Children— United States, 2005-2011. *MMWR Surveillance Summaries*, 62, 1-3.
- Πεχλιβανίδης, Α., Σπυροπούλου, Α., Γαλανόπουλος, Α., Παπαχρήστου, Χ.Α., & Παπαδημητρίου, Γ.Ν. (2012). Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) στους ενήλικες: Κλινική αναγνώριση, διάγνωση και θεραπευτικές παρεμβάσεις. Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής, 29(5), 562-576. Ανακτήθηκε Μάρτιος 22,2023, από: <https://www.adhdhellas.org/component/k2/item/116-arthro-gia-ti-depy-enilikon>
- Politou, T.C. (2022) Investigation of the Feelings, Attitudes and Concerns of Special and General Education Teachers regarding the Inclusive Education of Students with ADHD. *Open Access Library Journal*, 9: e9211.
- Πολυχρονοπούλου Σ.(2013). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες*. Αθήνα: ιδιωτική
- Poznanski, B., Hart, K.C. & Graziano, P.A. What Do Preschool Teachers Know About Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD) and Does It Impact Ratings of Child Impairment? *School Mental Health* 13, 114–128 (2021). <https://doi.org/10.1007/s12310-020-09395-6>
- Rains, A., & Scahill, L., (2006). Psychopharmacology notes: Nonstimulant medications for the treatment of ADHD. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 19, 44-47.

- Ράλλη, Α. (2010). *Μαθητές με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα: Εκπαίδευση-Παρέμβαση*. Στο Ν. Πολεμικός, Μ. Καΐλα, Ε. Θεοδωροπούλου & Β. Στρογγυλός (Επίμ.), *Εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες: Μια πολυπρισματική προσέγγιση* (σ. 91-116). Αθήνα: Πεδίο.
- Rief S. (2005). *How to reach and teach children with ADD/ADHD. Practical Techniques, Strategies and Interventions (2nd ed.)*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Rojas, N. L., & Chan, E., (2005). Old and new controversies in the alternative treatment of attention-deficit hyperactivity disorder. *Mental Retardation and Developmental Disabilities Research Reviews*, 11, 116-130
- Ročāne, Maija. (2015). The Significance of Teacher`s Beliefs in the Learning Process. *SOCIETY, INTEGRATION, EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference*. doi: <https://doi.org/10.17770/sie2015vol2.452>
- Roll, L.D. (2000). Έχουν όλοι φίλους: Συνεκπαίδευση και κοινωνική ένταξη. Στο Τάφα Ε., Συνεκπαίδευση Παιδιών με και χωρίς Προβλήματα Μάθησης και Συμπεριφοράς. Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα.
- Σούλης, Σ. (2002). *Παιδαγωγική της Ένταξης*. Αθήνα: Τυπωθήτω
- Schmidt, M. H., Mocks, P., Lay, B., Eisert, H. G., Fojkar, R., Fritz-Sigmund, D., Marcus, A., & Musaeus, B., (1997). Does oligoantigenic diet influence hyperactive/conduct-disordered children— A controlled trial. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 6, 88-95.
- Swanson JM, Sergeant JA, Taylor E, Sonuga-Barke EJ, Jensen PS, Cantwell DP. Attention-deficit hyperactivity disorder and hyperkinetic disorder. *Lancet*. 1998 Feb 7;351(9100):429-33. PMID: 9482319.
- Toye, M.K., Wilson, C. and Wardle, G.A. (2019), Education professionals' attitudes towards the inclusion of children with ADHD: the role of knowledge and stigma. *J Res Spec Educ Needs*, 19: 184-196. <https://doi.org/10.1111/1471-3802.12441>
- Τζουριάδου, Μ. & Μπάρμπας, Γ. (2002). Δυσλεξία: Επιστημονικές αντιφάσεις και παιδαγωγικά αδιέξοδα. *Επιστημονική Επετηρίδα Ψυχολογικής Εταιρείας Β. Ελλάδος*, 1, 11-34.
- Τσιάντης, Γ. & Αλεξανδρίδης, Α. (2008). *Προσχολική Παιδοψυχιατρική Ανάπτυξη*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Τσιναρέλης, Γ. (2011). Εγκεφαλική λειτουργία, μύθοι και πραγματικότητα στη γλώσσα και τα μαθηματικά μεταξύ αγοριών και κοριτσιών. Η περίπτωση των Μαθησιακών Δυσκολιών. *Επιστημονικό Συμπόσιο: Θέματα Διδασκαλίας Γλώσσας και Μαθηματικών σε Μαθητές με Ήπιες Εκπαιδευτικές Ανάγκες*. Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- UNESCO, (1994). The Salamanca statement and framework for action on special needs education. Spain: UNESCO/Ministry of education and Science.
- U.S. Department of Education, Special Education Programs, (2003). Office of Special Education and Rehabilitative Services.

- U.S. Institute of Mental Health (2008). Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD). *National Institute of Health: Bethesda*. Ανακτήθηκε 17 Ιουνίου, 2023, από <http://www.nimh.nih.gov>
- West, J., Taylor, M., Houghton, S., & Hudyma, S. (2005). A comparison of teachers' and parents' knowledge and beliefs about ADHD. *School Psychology International, 26*, 192-208
- Wood, J. G., Crager, J., Delap, C., & Heiskell, K. (2007). Beyond methylphenidate: Nonstimulant medication for youth with ADHD. *Journal of Attention Disorders, 11*, 341-350
- Χονδρομπίλας, & Γιαβρίμης (2019). ΔΕΠ-Υ και συνεκπαίδευση. Απόψεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, 9*, 902-910.
- Young, S., & Bramham, J. (2012). Cognitive-behavioural therapy for ADHD in adolescents and adults: A psychological guide to practice (2nd ed.). *Wiley Blackwell*. <https://doi.org/10.1002/9781119943440>
- Youssef, M. K., Hutchinson, G., & Youssef, F. F. (2015). Knowledge of and Attitudes Toward ADHD Among Teachers: Insights from a Caribbean Nation. *SAGE Open, 5*(1). <https://doi.org/10.1177/2158244014566761>